

دانشکده مهندسی کامپیوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

تحویل در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۱ ساعت ۲۳:۵۵ از طریق سایت درس

قبل از شروع به حل سوالها لازم است توضيحات زير را مطالعه كنيد:

هر تمرین از چهار بخش تشکیل شده است.

- ۱- سوالهای اختیاری: سوالهای این بخش به مرور و یادآوری مفاهیم درسی بر مبنای مطالب گفته شده در کلاس می پردازند. متأسفانه نمرهای به حل این سوالها تعلق نمی گیرد.
- ۲- تحلیل و طراحی مدارهای دیجیتال: هدف سوالهای این بخش، درك مفاهیم درسی و افزایش قدرت تحلیل و طراحی مدارهای دیجیتال است. حل این سوالها مورد بررسی قرار خواهد گرفت و به آن نمره تعلق می گیرد.
- ۳- پیاده سازی مدارهای دیجیتال: هدف این بخش افزایش مهارت پیاده سازی مدارهای دیجیتال و بررسی صحت عملکرد مدار را است. حل این سوال ها مورد بررسی قرار خواهد گرفت و به آن نمره تعلق می گیرد. فایل ارسالی باید شامل گزارش (حاوی تصاویر شبیه سازی) به همراه کدهای نوشته شده به صورت مجزا برای هر سوال باشد.

(برای انجام این بخش، ابزار Vivado شرکت Xilinx موردنیاز خواهد بود. این ابزار در نسخههای مختلف و یندوز و همچنین لینوکس قابل نصب است).

- ۴- سوالهای امتیازی: سوالهای این بخش ممکن است کمی فراتر از مطالب گفته شده در کلاس بوده و
   به نسبت سایر بخشها نیاز به تلاش بیشتری داشته باشد. به حل این سوالها نمره ی اضافی تعلق می گیرد.
- ۵- تمامی فایلهای مربوط به پاسخ خود را درون یك پوشه قرار داده، نام پوشه را بهصورت name_studentID قرار دهید، آن را فشرده كنید و در سایت آیلود كنید.

به ازای هر روز تحویل زود تر از موعد (حداکثر ۴روز) <mark>روزی ۵٪ ب</mark>ه نمره تمرین اضافه می شود. از این نمره اضافه می توانید جهت جبران تأخیرهای احتمالی و یا نقص تمرینها استفاده کنید.

هر گونه سوال یا ابهام در زمینه تمرینات را با ما درمیان بگذارید.

j.talafy@aut.ac.ir hanie.ghasemy@gmail.com

> نیست نشان زندگی، تا نرسد نشان تو.... موفق باشید.

دانشکده مهندسی کامپیوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

تحویل در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۱ ساعت ۲۳:۵۵ از طریق سایت درس

سوالهاي اختياري

- ۱. عناصر اصلی برای درستی سنجی زبان VHDL را نام ببرید و انواع روش های تولید بردار ورودی را توضیح دهید.
- 7. آیا یک Entity می تواند چند بلاک Architecture داشته باشد و یا برعکس، یعنی چندین Entity برای یک Architecture داشته باشیم؟
- ۳. اگر برای یک Entity چندین Architecture داشته باشیم، کامپایلر چگونه متوجه می شود کدام را درنظر بگیرد؟ آیا ساختار VHDL وجود دارد که Architecture را به Entity تخصیص دهد؟
- ۴. Entity زیر مربوط به یک جمع کننده دوبیتی است، آن را با سطح تجرید ساختاری طراحی و توصیف کنید.

دانشکده مهندسی کامپیوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

تحویل در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۱ ساعت ۲۳:۵۵ از طریق سایت درس

تحلیل و طراحی مدارهای دیجیتال

ا. یک مدار مقایسه کننده تک بیتی با پنج ورودی تک بیتی a_i in, b_i in, eq_in, b_i in, eq_in, b_i in و سه خروجی eq_out, b_i in و a_i in در سطح گیت طراحی کنید (بلوک دیاگرام مدار در شکل زیر آمده است). در این مدار اگر ورودی a_i in برابر یک بود، سیگنالهای a_i in و a_i in با یکدیگر مقایسه می شوند و با توجه به مقادیر a_i in و a_i in تصمیم گیری می شود که خروجی مناسب فعال بشود. در صورتی که ورودی های a_i in یا a_i it نعال باشد، ورودی های a_i in و a_i in در نظر گرفته نمی شود و خروجی های a_i it یا a_i it نعال می شود.

دانشکده مهندسی کامپیوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

تحویل در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۱ ساعت ۲۳:۵۵ از طریق سایت درس

پیادهسازی مدارهای دیجیتال

۲. مدار مقایسه گر تک بیتی که در سوال ۱ طراحی کردهاید را با استفاده از زبان VHDLدر سطح گیت پیاده سازی کنید. سپس با استفاده از مدارهای مقایسه گر تک بیتی یک مقایسه گر چهار بیتی را در سطح ساختاری پیاده سازی کنید.

۳. با استفاده از مدار مقایسه گر چهار بیتی سوال ۲، یک مقایسه گر N بیتی را به صورت generic و با استفاده از for-generate پیاده سازی کنید (N ضریبی از ۴ است). عملکرد مدار مقایسه گر N بیتی را با نوشتن فایل آزمون مناسب ارزیابی کنید.

۴. ماژول زیر چه مداری را توصیف می کند؟ برای این ماژول فایل آزمون مناسبی بنویسید تا تمام حالات ممکن برای دو ورودی a را پوشش دهد.

```
Entity circuit is
  port ( i0, i1, i2, i3, a, b : in std_logic;
                             q : out std_logic);
End circuit;
Architecture circuit of circuit is
  signal not_a : std_logic;
  signal not_b : std_logic;
Begin
  not_a <= not a;</pre>
  not_b <= not b;</pre>
        <= not_a and not_b and i0;
  m1
        <= not_a and b and i1;</pre>
               and not_b and i2;
  m2
        <= a
        <= a
                 and b
                            and i3;
  m3
End circuit;
```


دانشكده مهندسي كامپيوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

تحویل در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۱ ساعت ۲۳:۵۵ از طریق سایت درس

۵. مدار نشان داده شده در شکل زیر یک شیفت دهنده چرخشی است که بردار ورودی را به تعداد بیتهای تعیین شده در step به سمت راست شیفت می دهد. مدار را با زبان VHDL توصیف کنید. عملکرد مدار تعیین شده را برای مقادیر مختلف step ارزیابی کنید. (توجه کنید که مجاز به استفاده از ساختارهای انتخابی مانند if-then-else ،with-select و ... در زبان VHDL نیستید!)

راهنمایی: از مداری مشابه مدار سوال ۴ کمک بگیرید!

دانشکده مهندسی کامپیوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

تحویل در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۱ ساعت ۵۵:۲۳ از طریق سایت درس

سوال امتيازي

کدگذاری one-hot جایگزینی برای کدگذاری باینری است. برای مثال در کدگذاری ۸ بیتی one-hot عدد ۰ بهصورت ۱۰۰۰۰۰۰۰ عدد ۱ بهصورت ۱۰۰۰۰۰۰۰ نمایش داده عدد ۰ بهصورت ۱۰۰۰۰۰۰۰ نمایش داده می شود. این روش به این دلیل one-hot نامیده می شود که در نمایش هر عدد تنها یک بیت برابر ۱ و باقی بیتها برابر ۰ است.

الف) مدار کدگشای ۸ one-hot بیتی به باینری ۳ بیتی را به صورت ساختاری و با توجه به نکات زیر طراحی کنید:

- ورودی مدار یک بردار ۸ بیتی و خروجی آن یک بردار ۳ بیتی و یک سیگنال اعتبار است.
- اگر ورودی یک کد معتبر one-hot باشد، سیگنال اعتبار برابر ۱ و بردار ۳ بیتی خروجی برابر معادل باینری کد one-hot خواهد بود.
- اگر ورودی یک کد نامعتبر one-hot باشد، سیگنال اعتبار برابر و مقدار بردار ۳ بیتی ورودی بی اهمیت خواهد بود.

ب) مدار طراحی شده را با زبان VHDL توصیف کنید.

ج) با کمک فایل آزمون مناسب، عملکرد مدار خود را ارزیابی کنید.

دانشكده مهندسي كامپيوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

تحویل در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۱ ساعت ۲۳:۵۵ از طریق سایت درس

زنگ تفریح

این روزها حتماً اسم بیت کوین به گوشتان خورده است. بیت کوین پول دیجیتال است که توسط ناکاموتو در سال ۲۰۰۹ معرفی شد؛ ابتدا ارزش آن بسیار پایین، در حد چند سنت، بود. در شکل زیر روند تغییر ارزش بیت کوین را در چهار ماه اخیر می بینید. ارزش هر بیت کوین در ۲۵ فوریه ۲۰۱۸ حدود ۱۰ هزار دلار است!

قبل از ابداع بیت کوین، سیستمهای مالی آنلاین برای امنیت به یک سیستم کنترل کننده مرکزی احتیاج داشتند. در واقع دولتها تصمیم می گرفتند کی پول کاغذی تکثیر کنند. بیت کوین بر پایه شبکه همتا به همتا است و به کاربران امکان می دهد که بدون هیچ واسطهای انتقال پول غیرقابل بازگشت انجام دهند. انتقال پول از یک نقطه به نقطه دیگر در تمام شبکه اطلاع رسانی شده و تمام نقاط از آن آگاه خواهند شد.

روش تولید بیت کوین، پردازش است که اصطلاحاً به آن استخراج کفته می شود. از آنجایی که هیچ سیستم مرکزی در این شبکه وجود ندارد، تمام بار محاسباتی بیت کوین به عهده کاربران آن است، به این طریق که داده هایی که نیاز به پردازش دارند، در یک قالب و اندازه خاص به نام بلوک بسته بندی می شوند. در ازای پردازش بلوک ها، مبلغی بیت کوین به سیستم وارد می شود. روند کار به این صورت است که یک بلوک به دو یا چند گروه مختلف برای پردازش سپرده می شود و هر کدام از افراد یا گروه ها که بتوانند سریع تر کل بلوک

² Mining

¹ Bitcoin

دانشکده مهندسی کامپیوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

تحویل در روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۱ ساعت ۲۳:۵۵ از طریق سایت درس

را پردازش کنند، جایزه را بهدست می آورند. در داخل آن گروه نیز هر سیستم به ازای پردازشی که انجام می دهد، پاداش بیشتری هم می گیرد. به طور ساده می توان گفت که هر سیستمی که قدرت پردازشی بیشتری داشته باشد، می تواند پردازش بیشتری انجام دهد و بیت کوین بیشتری نیز بهدست آورد. تمام این مراحل توسط الگوریتم هوشمند سیستم بیت کوین انجام می شود.

استخراج با استفاده از ابزارهای پردازشی متفاوتی انجام میشود. درابتدا بیشتر از پردازشگرهای متفاوت با قدرتهای بالا (CPU) استفاده میشد. اما با افزایش پیچیدگی، استفاده از این ابزارهای پردازشی به علت مصرف بالای انرژی، تولید توان بالا و زمان بر شدن فرآیند استخراج، مطلوب نیست. امروزه از پردازشگر کارتهای گرافیکی (GPU)، تراشههای برنامه پذیر (FPGA) و تراشههای خاص منظوره (ASIC) که به صورت اختصاصی برای استخراج بیت کوین طراحی شده اند استفاده می شود. در شکل زیر برای نمونه مقایسه ای بین چهار بستر پردازشی بیت کوین برای تعدادی از محصولات انجام شده است (ستون سوم بیانگر قدرت پردازشی آن سیستم است):

Туре	Product	Mhash/s	Price
CPU	Intel Core i7	~20	\$150
GPU	Nvidia GTX670	112	\$300
FPGA	Spartan-6 Dev Kit	100	\$995
ASIC	Avalon ASIC 2	82,000	\$1,499

از آنجایی که روزبهروز بر پیچیدگی عملیات استخراج افزوده می شود؛ نیاز جدی به سختافزارهای استخراج احساس می شود؛ سختافزارهای اختصاصیای که برای انجام پرسرعت و با مصرف توان و انرژی بهینه عملیات مورد نیاز، طراحی و ساخته شوند.

این لینک حاوی ویدیویی کوتاه درباره نحوه استخراج و تولید بیت کوین است.